

Pasaullnės fantastikos Aukso fondas

47

Harry Harrison
PLIENINĖ ŽIURKĖ
KELIAUJA PRAGARAN

eridanos

Knjgute.lt

Harry Harrison
PLIENINĖ ŽIURKĖ KELIAUJA
PRAGARAN

Mokslinis fantastinis romanas

Džeimsas Bolivaras diGrizas,
šauniasusias Specialiojo Korpuso
agentas, patiria šurpiausią
savo gyvenimo nuotykį. Juk
tikimybė sugrįžti iš Pragaro tėra
labai menka...

Iš anglų kalbos vertė VIDA BRAZAUSKIENĖ
Serija "Pasaulinės fantastikos Aukso fondas"
47 tomas. Serija įkurta 1990 m.

Harry Harrison

THE STAINLESS STEEL RAT GOES TO HELL

Versta iš autoriaus atsiųsto rankraščio

Copyright © by Harry Harrison, 1996

Cover art copyright © by Luis Royo, 1984

Vertimas į lietuvių kalbą © leidykla "Eridanas", 1996

Elektroninė versija © Knygute.lt, 2012

Pirmas skyrius

Šliūkštelėjau ant ledukų gerą porciją viskio, rūščiai dėbtelėjau į taurę ir įsipyliau dar šlake-lij. Bet kai pakėliau stiklą ir pradėjau palaimin-gai kliukinti, klydinėjančios mano akys užkliu-vo už laikrodžio, įtaisyto sienoje virš baro.

Lygiai dešimta ryto.

Dievulėliau, mielasis Džimai, tu kasdien vis anksčiau pradedi akis užpylinėti. Suurzgiau. Na ir kas? Juk kenčia mano kepenys, ar ne? Bekliurkiant paskutinius gurkšnius, sodriu, in-telektualiū - o gal net pajuokiančiu? - balsu prabilo namų kompiuteris:

- kažkas artėja prie paradinių durų, kilnybe.

- Puiku. Gal šnapšinės pasiuntinukas? - mano balsas buvo kupinas pagiežos; deja, sarkazmu jokio kompiuterio nepagašdinsi.

- Tikrai ne, kilnybe, kadangi "Gario Grogas ir Gardumynai" pristato prekes tiekimo vamz-džiu. Atpažinau artėjančią asmenybę: tai Rou-vina Vinikultura. Ji pastatė savo "žaibą" ant vejos priešais namą ir dabar lipa iš jo.

Nuotaika taip ir smigo, vos tik mano ausų būgneliais šliūžtelėjo tas vardas. Tarp visų žavingųjų Lasuozo nuobodybių Rouvina turbūt

pati žavingiausia ir neabejotinai pati nuobodžiausia. Reikia pasprukti - arba nusižudyti - kol ji dar nespėjo įeiti vidun. Jau šiauriau link užpakalinių durų (tikriausiai skandintis baseine), tik staiga mane sustabdė namų kompiuterio balsas:

- Atrodo, ponija Vinikultura parkrito prie durų ant plastikinio kilimėlio kojoms valytis, kuria-me šešiomis kalbomis užrašyta "SVEIKI ATVYKĘ".

- Ką tu čia tauški - "parkrito".

- Mano nuomone, toks apibūdinimas teisingiausias. Ji užmerkė akis, o jos kūnas suglebo. Po to ji lėtai susmuko ant žemės ir dabar guli, nejuda, jos akys liko užmerktos. Kilimėlio kojoms spaudimo detektorius rodo, kad jos pulsas silpnas ir neritmingas. Įdrėskimai ir sumušimai ant jos veido...

Man pasileidus skersai viso namo atgal, mechaninis balsas nusekė įkandin. Aš riktelėjau:

- Atidaryk duris!

Durys plačiai atsilapojo; aš nėriau pro jas.

Dailutis Rouvinos veidelis buvo išblyškęs, tamsūs plaukai žavingai susitaršę, pilna krūtinė lėtai kilojosi. Skruostai iškrūvinti, ant kaktos - tamsi mėlynė. Jos lūpos sujudėjo; aš pa-

linkau arčiau.

- Dingo, - vos girdimai ištarė ji. - Anželina...
Dingo...

Pasijutau taip, tarsi mano kūno temperatūra būtų kritusi trisdešimčia laipsnių. Tačiau veikiau žaibiškai. Dar betiesdamas rankas prie jos, sugebėjau triskart spustelėti šešiukę mikrokomunikatoriaus klaviatūroje.

- Kur namų pirmosios pagalbos centras? -
sušukau, pakišęs rankas po šiltomis šlaunimis, minkšta nugara, ir kiek įstengdamas atsargiau keldamas Rouviną.

- Bibliotekos kušetė, kilnybe.

Bėgau, nekreipdamas dėmesio į šaltą Rouvinos žodžių sukeltos nevilties šarvą. Kadangi tiek aš, tiek Anželina esame begėdiškai sveiki, tai medicinine išsinuomotojo namo įranga niekad nesinaudojome. Pasirašydamas nuomos sutartį užmečiau akį į paslaugų kainoraštį; sprendžiant pagal mūsų mokamas sumas, tas pirmosios pagalbos centras turėtų prilygti mažų mažiausia provincijos ligoninei. Kai įnešiau Rouviną į biblioteką, kušetė jau spėjo dingti sienoje, o jos vietoje iškilo diagnostinė lova. Man dar nespėjus paguldyti damos, nuo išnirusio iš lubų medboto nusirangė detektoriai.

Nubloškiau šalin prisisiurbusį man prie kaklo analizatorių.

- Ne mane! Ją, kuri ant lovos, bukagalvi aparate.

Atsitraukiau, kad robotas manęs nepasiektų; tas kibo darbuotis, kupinas mechaninio entuziazmo. Tikrino viską - nuo temperatūros bei pulso iki hormonų išsiskyrimo, kepenų veikimo, plaukų svogūnėlių augimo ir viso kito, ką tik įmanoma išmatuoti ar patikrinti.

- Šnekėk! Sakyk! - paliečiau aš; pasigirdo triūsančios elektronikos šnaresys - įvairiausios programos naršė, rūšiavo gautus duomenis, sulygino, suderino ir sutarė dėl išvados, net mikrosekundei nepraėjus.

- Pacientė sutrenkta ir sukrėsta, - kompiuteris šnekėjo giliu, vyrišku ir guodžiančiu balsu. - Trauma nepavojinga, žaizdos išvalytos ir užtaisytos, ir, - aparatas tankiai sumirkčiojo, - suleisti tinkamiausi antibiotikai.

- Prikelk ją! - riktelėjau aš.

- Jei turite omenyje, pone, kad norite, jog pacientei būtų gražinta sąmonė - kaip tik dabar tai ir daroma.

Jei kompiuteriai sugeba kalbėti įžeistu balsu, tai šis buvo įsižeidęs.

- Kasia? - suvebleno ji, mirksédama žaviomis purpurinémis vis dar nieko nematančiomis akimis.

- Turési pasistengti labiau, - pasakiau aš. - Duok jai stimuliuojančių, ar ką. Man reikia pasikalbėti su ja.

- Pacientė patyrė traumą...

- Bet nepavojingą - pats sakei. O dabar prašnekink ją, savo kainos nevertas mikroschemų rinkiny, arba aš užtrumpinau tavo ROM, PROM ir EPROM!

Atrodo, grasinimas padėjo. Rouvinos akys vėl sumirksėjo ir nukrypo link manęs.

- Džimas...

- Tas pats, Rouvina, saldžiausioji. Tu greit pasveiksi. Dabar papasakok man, kas atsitiko Anželinai.

- Dingo...

Ji nutilo. Ir suplazdeno prašmatniomis savo blakstienomis. Aš sugriežiau dantimis ir prisiverčiau nusišypsoti.

- Jau sakei. Dingo - kur? Dingo - kodėl? Dingo - kada...

Prikandau liežuvį, nes pasijutau besidarąs nuobodus.

- Amžinosios Tiesos Šventovėje...

Tepasakiusi tik tiek, ji vėl užmerkė akis. Man to pakako.

Lėkdamas pro duris, šūktelėjau namų kompiuteriui:

- Gydyk ją. Saugok ją. Iškviesk greitąją pagalbą.

Policijos nepaminėjau, nes nenorėjau, kad tie gremėzdai painiotųsi po kojomis ir trukdytų dirbti.

- Užsivesk! - riktelėjau atomociklui, išokęs į garažą. - Durys, atsiverkit!

Liuoktelėjau ant balnelio, pasileidau visu greičiu ir nuplėšiau garažo durų apačią - man šaunant lauk, tos nespėjo kaip reikiant atsida-ryti. Sugebėjau neparblokšti žioplinėjančios ant šaligatvio porelės, pranėriau tarp dviejų mašinų ir nuriaumoju keliu. Rėkdamas į atomociklo mikrofoną - juk visai nepakenktų suži-noti, kur važiuoju.

- Informacija, avarinis iškvietimas. Amžino-sios Tiesos Šventovė - koordinatės.

Ant įskilusio priekinio stiklo sušvitus gatvių planui, atomociklas žviegdamas nukirto pirmą-jį kampą. Ištiesinęs vairą pastebėjau, kad mirksi komunikatoriaus švieselė. Tai tegalėjo būti atsakymas į pasiųstąjį nelaimės signalą,

nes po to, kai surenku tris šešiukes, mano komunikatorius atsiliepia tik į Anželinos, Džeimso arba Bolivarso skambutį.

- Anželina, ar čia tu?! - surikau aš.

- Čia Bolivaras. Kas atsitiko, tėti?

Trumpai ir glaustai nusakiau padėtį, paskui vėl viską pakartočiau, nes paskambino Džeimisas. Net nenutuokiau, kur jie (išgirdau vėliau), bet pakako žinoti, kad dvyniai informuoti ir jau atvyksta. Anksčiau dar nė karto neteko siųsti šaukinio 666. Rimta nelaimė. Viską meskit ir susirinkit. Įvedžiau jį, kai sūnūs paliko namus ir išklydo kas kur. Kad ateityje galėčiau jiems padėti, vaizdavausi sau; o dabar kaip tik aš šaukiuosi pagalbos. Abu išsijungė, negaišindami mano laiko ir neblaškydami dėmesio nereikalingomis pastabomis. Jie išgirdo ir prisistatys.

Iššokęs iš už paskutinio posūkio, atsistočiau ant stabdžių pedalų.

Ore tvyrojo riebus dūmai - jau besisklaidantys, nes virš pastato griuvėsių purslojo baltos putos: jau spėjo pasidaruoti ugniagesių sraigtasparnis. Šaltasis šarvas tiesiog apčiuopiamai veržė man krūtinę. Akimirką pastovėjau - giliai kvėpuodamas, bandydamas apsiraminti. Pas-

kui nubėgau prie griuvėsių. Du pasipainioję man ant kelio žmonės mėlynomis uniformomis nuriedėjo pasišokčiodami. Paskui priešais mane išdygo dar vienas, stambesnis, visas apsikabinėjęs auksiniais galionais; už jo suglaudė gretas gausi palyda. Aš sutramdžiau adrenaliną pertekliaus apraiškas ir pasitelkiau pagalbą smegenis.

- Mano pavardė diGrizas. Turiu pagrindo manyti, kad po tais griuvėsiais liko mano žmona...

- Jei malonėtumėte atsitraukti ir...

- Ne, - spjoviau žodį tarsi nuodus - anas net atšoko. - Aš moku mokesčius. Didžiulius mokesčius. Kad jūs gautumėt algą. Apie policijos operacijas išmanau daugiau, negu jūs, - aš nepasirūpinau pridurti, kurioje įstatymo barikadų pusėje įgijau tą patirtį. - Ką žinote apie gaisrą?

- Nieko. Ugniagesiai ir policija ką tik atvyko. Suveikė automatinė apsaugos įranga.

- Pasakysiu, ką žinau aš. Čia yra - ar buvo - Amžinosios Tiesos Šventovė. Į mano namus ką tik atvyko išsigelbėjusi moteris. Rouvina Vini-kultura. Ji pasakė, kad mano žmona čia.

Nugirdau, kaip jo ausinėje sudūzgė policijos

kompiuterio balsas.

- Admirole, sere Džeimsai diGrizai. Mes padarysime viską, kas tik įmanoma, stengdamiesi surasti jūsų žmoną... Anželiną. Aš esu kapitonas Kolinai, ir galiu patvirtinti, kad jūsų rango asmuo gali prisijungti prie šio tyrimo, neperžengdamas savo kompetencijos bei atsakomybės ribų.

Atvykęs į Lasuožą, tiesiog instinktyviai pateikiau suklastotus Laivyno admirolo dokumentus. Atsarga gėdos nedaro.

Paskui didelį, gerai izoliuotą gaisrobotą patraukėme į griuvėsius. Aparatas rūpestingai valė taką, kartkarčiais apipurkšdamas kokią rūkstančią nuolaužą, įrašinėdamas kiekvieną savo veiksmą, kiekvieną pašalintą kliūtį - vėliau toji medžiaga bus ištirta. Mums įėjus į dūmyną, kur neseniai būta gana nemažos susirinkimų salės, žvygtelėjo ir nugriuvo pakibusios durys. Blykstelėjusios virš zvimbiančių menčių roboto šviesos nusklendė aukštyr ir apšvietė pilną dūmų patalpos vidų.

Aplink išvien griuvėsiai - bet lavonų nematyti. Mano diafragmą vis dar kaustė ledas. Patalpos sienas dabino gausybė medžio raižinių ir - dabar rūkstančios - draperijos. Priešais nusiaubtąją patalpos dalį, kur kunkuliavo tirš-

čiausi dūmai, rikiavosi klauptų eilės. Netrukus sodrintuvai išvalė orą, ir sklandančiose švieso-
se sublizgo sulaužytų, išklaipytų mechanizmų
liekanos.

- Palauksime čia, - pasakė kapitonas Kolinas.
- Dabar imsis darbo gelbėjimo komanda.

Gelbėjimo komandą sudarė vienintelis pilkas metalinis robotas. Be abejo, kimšte prikimštas gudrių programų, sudarytų konsultuojantis su gaisrų bei teismo medicinos specialistais, o taipogi detektorių ir mikroskopinio tikslumo zondų. Logika man sakė, kad jis atliks užduotį nepalyginamai geriau už mus, nevėkšlas žmones - bet aš vis vien norėjau nuspirti jį šalin ir pulti dirbuotis.

- Ar nematai kokių... kūnų! - šūktelėjau jam.
- Gyvų būtybių neaptikta. Nei žmonių, nei gyvulių lavonų nerasta. Ne - taip. Pataisa. Raudonas skystis ant grindų. Pradedu tyrimus. Tai žmogaus kraujas.

Jaučiausi tarsi smaugiamas. Mano balsas gergždė - vos įstengiau kalbėti.

- Pagrindiniai duomenys? Kraujo grupė?
- Tikrinu. Pirma grupė, rezus neigiamas.

Kitko nebeišgirdau - man neberūpėjo. Anželinos - sveikos moteriškės - kraujo grupė ant-

ra, o rezus faktorius teigiamas. Aprimau - bet tik truputį.

Per kelias trumpas minutes paaiškėjo du svarbūs dalykai. Neminint anų kraujo lašų, nesimatė nei gyvų, nei mirusių žmogiškų būtybių pėdsakų. Turime sugriautą salę, o greta jos - išdegintą ir suniokotą kambarį, kuriame būta gausios elektroninės įrangos. Visa minėtoji įranga planingai - ir apgalvotai - sudarkyta taip, kad jos nieku gyvu neatpažintum.

Bet kurgi Anželina?

Laukiau, kol sugriautas pastatas buvo tikrinamas ir perpatikrinamas. Nieko naujo neaptikta - aš čia tiesiog marinuoju laiką. Policija tikrina - ir tikrins toliau - kiekvieną laivą, išvykusį iš planetos po sprogimo. Nė viename jų neužregistruota nei Anželina, nei bent iš tolo primenanti ją keleivė. Šičia nebėra ko veikti.

Lėtai važiuavau namo, laikydamasis visų eismo taisyklių. Stabčiojau praleisti pėsčiųjų, rankos mostais rodžiau - eikite. Įriedėjęs pro garažo durų likučius, pastačiau dviratuką. Nukeliavau tiesiai į barą, įsiverčiau gėralo, o prieš eidamas naršyti gautų pranešimų prisė-

dau ir susimaišiau nedidelį, bet galingą kokteilį. Dvyniai jau atskuba. Iš kažkokių tolimų planetų, vadinasi, kol abu prisistatys - praeis mažiausia kelios dienos. Jie smulkiai neklausinėjo, bet aš žinojau: dabar jie bando nupirkti, iškaulyti, išgauti suktybėmis - galbūt pavogti - greičiausią visoje ištirtoje Visatoje transporto priemonę. Jie atvyks. Nors mažasis mūsų klubas ir nesivadovauja pripažintomis daugumoje planetų vertybėmis - bet mūsų tarpusavio saitai nuo to tik tvirtesni.

Bet dabar reikia laukti, kol uolusis technikos stebuklas persijos, ištirs bei įvertins Amžinosios Tiesos Šventovės griuvėsius - ir pateiks suprantamą ataskaitą apie tai, kas ten atsitiko. Negaliu ničnieko griebtis, kol negavau pranešimo. Bandžiau prisiskambinti gulinčiai ligoninėje Rouvainai, bet mane pavarė. Tolesnę ligonės apklausą teks atidėti, kol pagerės jos sveikata. Lasuozas - turtinga, pilna pažangiausios technikos planeta; tyrimo ir analizavimo darbai čia atliekami ne blogiau - jei ne geriau - negu bet kokioje kitoje planetoje, kur tik man teko apsilankyti. Šlykštėjausi šia vietą, tačiau negalėjau nepripažinti, kad čionykštė technologija neprilygstama....